

ЕЛЕКТРОННИЙ УРЯД РОСІЙСЬКОЇ ФЕДЕРАЦІЇ

У статті досліджено: міжнародну практику формування інформаційного суспільства на прикладі Російської Федерації, електронні послуги державних органів. Доведено необхідність розвитку електронного врядування з метою підвищення ефективності державного управління та покращення умов розвитку бізнесу.

Ключові слова: інформаційне суспільство, електронний уряд, електронні послуги.

Важливим аспектом у контексті трансформації державних інституцій в інформаційне суспільство є вивчення зарубіжного досвіду електронного врядування, дослідження основних компонентів інформаційного суспільства зарубіжних країн.

На нашу думку досвід Російської Федерації (далі – РФ) по переходу до цифрової економіки та деякі аспекти формування інформаційного суспільства є досить познвальним для України.

На сьогодні створені умови та реальні шляхи формування інформаційного суспільства в Росії. Цей процес має глобальний характер, вхід країни в світове інформаційне суспільство. У рейтингу готовності до мережевого суспільства серед усіх країн світу Росія займає 77-е місце, в індексі готовності до електронного уряду ООН – 27-е місце (вдвічі покращивши результат попереднього року), а в рейтингу інноваційних економік ITIF – одну з останніх рядків [5].

Розвиток інформаційного суспільства в Росії на державному рівні координує Рада при Президентові РФ з розвитку інформаційного суспільства в Російській Федерації. Основним завданням Ради є забезпечення взаємодії федеральних органів державної влади, органів державної влади суб'єктів РФ, органів місцевого самоврядування, громадських об'єднань, наукових і інших організацій при розгляді питань, пов'язаних з розвитком інформаційного суспільства в Російській Федерації.

Розбудова інформаційного суспільства здійснюється згідно Державної програми «Інформаційне суспільство» (затверджена Урядом Російської Федерації у жовтні 2010 року), яка розрахована на період з 2011 по 2020 роки.

Слід зазначити п'ять напрямів внутрішніх IT-проектів уряду побудови інформаційного суспільства на 2011-2013 р.р., а саме:

- побудову електронного уряду та підвищення ефективності державного управління;
- підвищення якості життя громадян і покращення умов розвитку бізнесу;
- розвиток російського ринку інформаційних та телекомунікаційних технологій, забезпечення переходу до цифрової економіки;
- забезпечення безпеки в інформаційному суспільстві;
- розвиток цифрового контингенту та збереження культурної спадщини.

Фінансування Програми здійснюється за рахунок федерального бюджету та регіональних бюджетів на інформатизацію, а також за рахунок залучення приватного капіталу.

На сьогодні в Росії функціонує веб-портал «Електронний уряд. Держпослуги», що є одною із складовою інформаційного суспільства країни (<http://www.gosuslugi.ru/>).

Даний портал формує інформаційно-технологічну взаємодію інформаційних систем державних органів з метою надання державних і муніципальних послуг в елект-

ронній формі та забезпечує простий і ефективний пошук інформації щодо адмінпослуг будь-якому користувачеві інформаційно-телекомунікаційної мережі Інтернет.

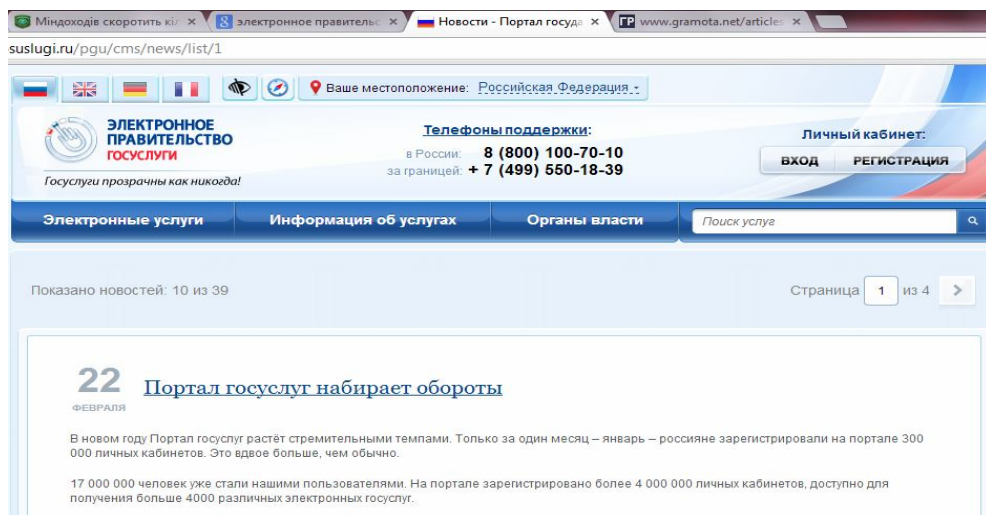

Рис. 1. Веб-портал «Електронний уряд РФ»

Портал електронного уряду призначений для надання інформації про державні і муніципальні послуги і функціях, відомствах, в т.ч. про надання послуг в електронному вигляді. За допомогою порталу можна: отримати послугу в електронному вигляді; отримати інформацію про державну послугу, в тому числі місце отримання, вартість, терміни надання та зразки документів; отримати інформацію про державних і муніципальних установах формі

Всі послуги, розміщені на Єдиному порталі, співвіднесені з конкретним регіоном Російської Федерації. Доступ до послуг на Єдиному порталі реалізовано два способи авторизації: з використанням логіна / пароля та з використанням електронного підпису.

Для роботи в електронному просторі громадянин РФ повинен отримати сертифікат ключа електронного підпису (далі – ЕП), який видається акредитованим Мінкомзв'язку Росії засвідчувальним центром. Сертифікат містить прізвище, ім'я, по батькові та страховий номер індивідуального особового рахунку власника. Після отримання ЕП громадянин може зареєструвати «Особистий кабінет» на сайті «Електронний уряд. Держпослуги» і надалі проходити авторизацію з використанням засобів для створення кваліфікованої електронного підпису. Наявність ЕП дає можливість Користувачеві підписати електронним підписом особисті електронні документи (заяву) та направити до органів виконавчої влади, які готові працювати з електронним документообігом.

Окрім електронного документообороту, громадяни РФ, отримують певний спектр електронних послуг від державних органів країни. Перехід державних послуг на електронний вид є фундаментальною основою електронного врядування Росії.

Аналізуючи електронний уряд Росії, слід зазначити, що на сьогодні електронні послуги надають наступні міністерства та відомства Російської Федерації: Федеральна міграційна служба, Міністерство охорони здоров'я Російської Федерації, Пенсійний фонд Російської Федерації, Міністерство праці та соціального захисту Російської

Федерації, Міністерство зв'язку і масових комунікацій Російської Федерації; Міністерство природних ресурсів і екології Російської Федерації, Міністерство освіти і науки Російської Федерації, Федеральна служба з інтелектуальної власності, Федеральна митна служба, Міністерство енергетики Російської Федерації, Міністерство промисловості і торгівлі Російської Федерації, Міністерство внутрішніх справ Російської Федерації, Міністерство фінансів Російської Федерації, Міністерство юстиції Російської Федерації, Міністерство економічного розвитку Російської Федерації, Міністерство транспорту Російської Федерації, Міністерство сільського господарства Російської Федерації, Федеральна служба з фінансового моніторингу, Федеральна антимонопольна служба.

За 2012 рік електронний уряд Росії побив черговий рекорд – кількість користувачів Порталу держпослуг досягло 15 000 000 чоловік. Більше 3 000 000 користувачів зареєстрували особисті кабінети на Порталі. Мільйони громадян РФ вже знають, що отримувати державні послуги через Інтернет, не втрачаючи часу в чергах – легко і зручно [3].

У 2012 р. Росія та країни-учасники СНГ підписали рішення про затвердження Стратегії співробітництва держав-учасників СНГ про побудову і розвиток інформаційного суспільства та План дій по її реалізації на період до 2015 року, де значну увагу приділено створенню коопераційних проєктів та активізацію інформаційного і науково-технічного обміну по використанню ІКТ в освіті, науці, культурі, охороні здоров'я, державному управлінні, в наданні послуг населенню і по іншим напрямках.

Висновки. В умовах глобалізації та системних ринкових перетвореннях побудова інформаційного суспільства країни стає питанням державної ваги, оскільки це направлено на побудову електронного уряду та підвищення ефективності державного управління, покращення умов розвитку бізнесу – що в свою чергу сприяє зростанню економічного потенціалу держави.

Список використаних джерел

1. Державна Програма «Інформаційне суспільство» [Електронний ресурс] – Режим доступу : https://docs.google.com/file/d/0B_hJga0ErQEsMjFjNTFkNTgtYjhiYy00NTRILTk5OGEtZT15MmQxNTcyNjJl/edit?hl=en&pli=1
2. Єдиний портал державних і муніципальних послуг. [Електронний ресурс] / Сайт Електронний уряд. Держпослуги. – 2012. – Режим доступу : <http://www.gosuslugi.ru/>
3. 3000000 уже з нами. Приєднуйтеся! [Електронний ресурс] / Сайт Електронний уряд. Держпослуги. – 2013. – Режим доступу : <http://www.gosuslugi.ru/>
4. Про державну програму Російській Федерації «Інформаційне суспільство (2011 – 2020 роки)» Розпорядження від 20 жовтня 2010 р. № 1815-р Москва [Електронний ресурс] – Режим доступу : https://docs.google.com/file/d/0B_hJga0ErQEsMjFkNzRjODItMDU3ZS00ZDVhLTk5ZTEtN2QxOGQxYjdiNDkx/edit?hl=en&pli=1
5. Росія в ІТ-рейтингах [Електронний ресурс] / Сайт Електронна Росія ФЦП. – 2012. – Режим доступу : <http://www.tadviser.ru/index.php>

Summary. The article examines: international practice of the information society by the example of the Russian Federation, electronic government services. The necessity of e-government to improve the efficiency of public administration and improve conditions for business development are proved.

Key words: information society, e-government, e-services.